

7.
DE

HIPPOCRATE, EIVS SCRIPTIS
EORVMQVE EDITIONIBVS.

QVAM DISPVATIONEM
CVRANTE.

VIRO PRAENOBILISSIMO
M. IO. CHRIST. BRIEGLEBIO

PHILOSOPHIAE PROFESSORE P. O.

A. D.

OCTOBR. cljocclxxvii.

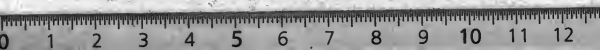
H. L. Q. C.

IN GYMNASIO CASIMIRIANO ACADEMICO PVB.
LICE DEFENDERE STVDEBIT
AVCTOR

IOANNES HENRICVS FISCHER

A. S. C.

COBVRGI
TYPIS AHLIANIS.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
500 5TH AVENUE NEW YORK 17 N.Y.

OF AMERICAN DISCOVERY
OF THE
OF THE

OF THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

M. J. CHRIST. BRIEGLEBIO

PHILIP J. CHRIST. BRIEGLEBIO

OCTOBER 1891

1891

IN THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

OF THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

1891

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

1891

1891

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

V I R O

EXCELLENTISSIMO EXPERIEN-
TISSIMOQVE

CASPARO FISCHERO

ARTIS MEDENDI DOCTORI

SERENISS. DVCIS SAX. COB. ET SALF. CONSI-
LIARIO ET ARCHIATRO

ARTIS ORNAMENTO

AEGROTORVM PERFVGIO COMMVNE

PARENTI OPTIMO

INDVLGENTISSIMOQVE

D. D. D.

OBSEQUESTISSIMVS FILIVS

IOANNES HENRICVS FISCHER.

V I R O

EXPERIMENTAL PHYSICS
THERMODYNAMICS

CASPARO FISCHER

ARTIS MEDICINAE DOCTOR

GRATIS DUCIS SAE ET SALE CONSI

PLANTIS ET ALCHIMIA

ARTIS ORNAMENTIS

ALGEBRAE ET TRIGONOMETRIAE

PARENTI OPTIMO

INVENIENSISIMUS

D. D. D.

DECELVNTISIMUS FILIUS

JOHANNES HENRICUS FISCHER

ingenio superavit, et omneis
Praestrinxit, stellas exortus vti aetherius Sol.

LUCRET. L. III. 1056-57.

SECTIO PRIMA.

Prooemium.

Antiquissimorum temporum historiam perscrutantes, multa in obscuro latentia deprehendimus, quae, quamquam veteres et Graecos et Romanos in rebus dignis memoria litteris mandandis et consignandis assiduos fuisse, multa monumenta, nobis relicta, testantur, tamen inopia penuriaque scriptorum proficisci videntur. Miraberis fortasse resque tibi repugnantes te legere putabis, sed immensa librorum copia, qui temporum iniuria perierunt, considerata diligentiusque ponderata, non negabis, nostram sententiam a veritate minime esse alienam. Ne vero a re, quam tractaturi sumus, longius aberrare querelasque iam diu agitata tritasque repetere videamur, protinus ad rem ipsam nos accingamus paucisque ostendamus, Medicinae apud veteres Graecos historia illa labe minime esse liberam.

Eorum antiquitas temporisque longinquitas nobis praecipuae causae esse videntur, quibus factum est, ut, etsi plures a) *Medicae artis historiam, ad antiquissima tempora* A 3 *usque*

a) I. H. Meibomius, I. Bapt. Capponus, Tb. Reinesius et q. l. r.

vsque recurrentem promitterent, multique *b)* promissam ederent, quibus vero omnibus palmam praeripuisse videtur *Daniel Clericus, c)* tamen multa adhuc caligine demersa iaceant. Primum quidem tempore *Hippocratis*, qui, quamuis antiquitas Aesculapium Medicinae inuentorem praedicaret, artem indigestam rudemque primus digessit, excoluit et perpoliuit ita, ut sub eo primum *d)* nata ars salutaris dici possit, omnia clara fiunt, illaeque evanescunt tenebrae, at tamen multa incerta, mutila dubiaque de Summo *Hippocrate* eiusque scriptis sunt. Neque quemquam fore, qui hoc negare velit, modo illam contentionem non ignorat, de genuinis *Hippocratis* scriptis per tot secula inter doctos agitatam studiaque vera eius scripta a falsis, integra a suppositis ac interpolatis discernendi virorum et olim et hodie clarissimorum, ex illis *Erotianum, Galenum, Mercurialem*, ex his *Trillerum, Hallerum* et *Grunerum* nominasse sufficiet, nos quidem arbitramur. Quum vero angusti scriptionis limites nos impendant, quo minus hac de re longius agere possimus et de *Hippocratis* scriptis eorumque variis editionibus pauca commemorare in animo sit, necessarium nobis videtur, ut quam in ordinandis et collocandis scriptis *Hippocratis* secuti sumus rationem, eam lectoribus beneuolis breui ostendamus. Primum itaque enarrationem editionum *Magni Hippocratis* operum omnium et graeca scriptorum, et latina aliisque Europae linguis translatorum sistemus, deinde editiones scriptorum eius seorsim typis expressorum recensebimus, simul de integritate et fides eorum pauca commemoro-

- b)* H. *Conringii* Introductio in artem medicam Helmst. 654. 4. et postea Hal. 726. 4. longe auctior. *Th. Iansf. ab Almeloucen* Inuenta Nouantiqua Amstelod. 684. 8.
A. O. Galicke Historia medicinae vniuersalis VI. Period. complet. Frf. ad Viadr. 717-20. 8. *I. Heinr. Schulzii* Historia medicinae. Lips. 728. 4. et qui sunt reliqui
c) Histoire de la Medecine en III Parties, a Amsterd. 723. 4. mai.
d) Seneca L. de breuit. vit. C. I, p. 310. Idem Epist. XCV. p. 409. edit. Lips. ap. Weidmann. 741. *Plinius* Histor. natur., L. VII. c. 51. XXVI. 2, XXIX. 1.

memoraturi, qua in re longe Cl. Virum *Grunerum* e) ducem egregium secuti sumus. Antea vero quam opus aggrediamur ipsum, pauca de vita et moribus *Diui senis* enarrare, non omnino superuacaneum esse nobis videtur.

SECTIO SECUNDA.

Vita et mores.

H*ippocrates* Heraclidis et Phenaretos (seu vt alii malunt Praxitheae) filius, genus paternum ad Podalirium et Aesculapium, maternum ad Herculem referebat. In insula Co, a qua postea cognomen, Cous, accepit, anno primo Olympiad. LXXX. die XXVI. mensis f) Agriani natum, pater primus erudiuit. Dein Herodico, Gorgia, Rhetore, praeceptoribus vsus esse, et Philosophiae Heracliticae operam dedisse narratur. Post parentum obitum patria relicta Thessaliam petiit; cuius itineris multae a multis enarrantur causae, quarum verisimillima haec nobis esse videtur, vt rei medicae effectus per varios multosque locos expiscaretur simulque non sermone tantum sed et opere medicum esse g) ostenderet. In Thessalia et Macedonia maximam vitae partem transegisse dicitur. Tempore belli Peloponnesiaci maxime inclauit tantamque famam in Graecia nactus est, vt ad regem Macedonum, Perdiccam, qui tabe laborare putabatur, vocaretur. Ad quem quum venisset cum Euriphonte, animum regis amore tactum esse, protinus iudicauit, morboque pulso mox regem sanitati restituit. Breui tempore post, truculentam illam pestilentiam h) ex Aethiopia ad Graecos transeuntem ignibus vbique accensis rogisque exstructis aërem purum faciendo, repulit. Quibus

a) C. G. *Gruneri* Censura librorum Hippocrateorum. Vratisl. 1772. 8.

f) v. *Fabricii* Bibl. Graec. II. C. 24. p. 242.

g) Sunt ipsa, *Diui senis*, verba, in Libello qui inscribitur *Lex T. I.* edit. Lind. p. 42.

h) v. Lib. III. *Epidemiorum* sect. 3. edit. Lind. p. 721. seqq.

bus rebus factum est, vt etiam Persarum rex, Artaxerxes, eius opem peteret, multum auri illi pollicitus, quam vero regi dene-
gavit, dicens: pecuniam se contemnere Graecosque suos deserere
non posse. Nonnullos inueniri, qui ab eo, Democritum, quem in-
sania laborare Abderitani credebant, sanatum esse dicunt, non
ignoramus, quum vero de hac re iam diu certatum, nondum vero
aliquid certi inuentum sit, in medio relinquemus. Obiit *Diuus
senex* apud Larissaeos anno primo Olympiad. CI. annos LXXXV.
natus, seu vt aliis videtur XC, aliis CIV. aliis denique CIX. Duos fi-
lios, Thessaluni et Draconem, qui postea celeberrimi medici fuisse
perhibentur, et filiam, Polyboni nuptam, reliquit. Fuit ipse sanctis mo-
ribus, *i)* rectus, *k)* sincerus, *l)* religiosus, *m)* verus. Scriptis suis,
dialecto vt vocant, Ionica compositis immortalem consecutus est
gloriam. Orationis genus fuit perbreue *n)* simplex, graue, pa-
rum aut nihil ratiocinii habens *o)*, venustum. Quum vero fatum
quasi magnorum hominum sit, vt, qui obtreclant, habeant, id
etiam Noster expertus est; tantum vero abfuit, vt inimici *p)* fa-
mam eius obcurarint, vt potius eandem illustrarint.

SECTIO TERTIA.

Opera omnia.

Recenseamus nunc eius opera omnia, graece edita.

Hippocratis opera omnia. Venet. apud Aldum 526. fol. et a Iano
Cornario. Basil. 538. fol.

Prae-

- i)* Qui hac de re dubitant, legant Jusiurand. ipsius. T. I. edit. Lind. p. 42.
- k)* v. Lib. eiusd. de flatibus T. I. edit. Lind. p. 400. seqq. et Aphorismor. Sect. I. 1.
- l)* v. *Cels.* de Medicina Lib. VIII. c. 4. edit. *Almeloneen.* p. 515. *Quint.* Instit. ora-
tor. Lib. III. c. 6. edit. *Harles.* T. I. p. 209.
- m)* v. Jusiurandum l. c.
- n)* Quam ob causam Galenus eum *βραχυλογος* appellat. Libr. de Venae sectione
p. 514. T. X. edit. *Renat.* *Charterii*: item Libr. II. de difficultate spirandi. C. 8.
p. 256. T. II. eiusd. edit.
- o)* *Dan.* *Clerc.* histoire de Medecine P. I. XXX. p. 240. edit. 723. et *Grænerum* l. c.
p. 23. seqq.
- p)* *Andreas*, *Tzaetæ* et qui sunt reliqui.

Praeter has extant graecae nullae.

Deinde prodierunt Graeco-Latinae:

Hippocratis, quae extant gr. et lat. scholiis illustrat. ab *Hieron.*

Mercuriali, Venet. 588. fol.

— — graecae et lat. ex Interpretat. et c. scholiis *Anut. Foessii* Francofurth. 595. 596. 603. 621. 624. 645. ib. eod. fol. et Genev. 675. 657. fol.

— — gr. et lat. studio *I. A. van der Linden* L. B. 665. II. Vol. 8. Neap. 754. 4. Venet. 757. II. Vol. 4.

— — et Cl. Galeni opera omnia studio *Renat. Charterii*. Lutet. Paris. 639. et 679. fol. XIV. Vol.

— — opera omnia, gr. et lat. *Steph. Mackii*. Vienn. Austr. T. I. 743. T. II. 749. fol.

Primae *Hippocratis* operum versiones latinae, scriptis eiusdem ex Arabia translatis et sparsim editis, extant. Venet. 493. et 497. fol. Postea in lucem edita,

Hippocratis opera ex interpretat. *M. F. Calui* Ravennat. Rom. 525. 549. 610. 619. fol.

— — opera, *W. Copi*, *N. Leonici* et *Andr. Brentii* interpret. Bas. 526. fol.

— — ex interpretat. *I. Cornarii* Bas. 543. fol. Venet. 545. 8. Bas. 546. fol. Paris. 546. 8. Bas. 553. fol. Lugd. 553. 8. Bas. 554. 8. ibid. 556. 8. 562. fol. 564. 8. 582. 8. et nuper c. *Pr. Martiani* Comment. Patau. 719. fol.

— — edente *I. Culmanno*. Bas. 553. fol. Lugd. 562. 8. et 564. fol.

— — c. Comment. *I. Marinelli*. Venet. 575. 619. fol. Vicent. 610. fol.

— — interprete *Anutio Foessio*. Francofurth. 596. 8.

— — a *Pr. Martiano* explicat. Rom. 626. fol. Venet. 652. fol. Patau. 718. fol.

— — studio *I. Bapt. Paitoni*, Venet. 740. III. Vol. fol.

— — opera genuina, recensuit et praefatus est *Alb. de Haller*, Lufanh. 769-771. T. IV. 8.

In linguam Gallicam versa prodierunt;

— — par *Claude Tardy*. a Paris. 667. 4. avec des remarques par *Andr. Dacier*. a Paris. 697. 12.

In linguam Hispanorum translata sequenti titulo;

Las Obras de Hippocrates mas selectas con el texto Gryego y Latino puesto en Castellano e ilustrado con las obseruaciones practicas par *Andrès Piquèr*. Madrid. T. I. 757. T. II. 761. 4.

SECTIO QUARTA.

Scripta Magni Hippocratis seorsim typis expressa,
et genuina et supposita.

Genuina. q)

Iusiurandum lat. versum a *N. Perotto* Paris. 514. 4.

— — graec. Basl. 533. 8. gr. et lat. ex Recens. *S. Singkeler* Basl. 538. 8. gr. et lat. Paris. 542. 4. ibid. 557. 622. traduit en Franc. a Lion 552. 8. graec. et lat. c. Comment. *I. Meibomii* L. B. 643. 4.

Ἰπποκράτους ἀφορισμῶν τμήματα. ζ. Lugd. 532. 16. c. praef. *I. Cornarii* graec. Hag. 8. Paris. 557. 12. ex recognit. *Rutgeri Rescii*, Louan. 533. 8. Lugd. ap. *Gryphium* 543. 8. ex recognitione *Fr. Rabelaei* Lugd. 543. 12. 545. 12.

— — graec. Francof. 545. 12. per *I. Morisotum* Basl. 547. 8.

— — gr. et lat. cur. *I. Dauioni*. Paris. 542. 8. c. Praefagior. L. III. Basl. 543. 8.

— — Sect. VII. *Leonh. Fuchsi*. Basl. 544. 4. Paris. 545. 8. Lugd. 558. 8.

Apho-

q) In discernendis veris a falsis, Cl. Virum *Grynæum* secuti sumus, vti supra monuimus.

- Aphorismi Paris. 552. 8. L. B. 555. 16.
- — c. Comment. *I. Dieterici* Gieß. 556. 4.
- — apud *Morellum*. Paris. 557. 12. ex interpr. *Cl. Campensii* Lugd. 579. 8. per *I. Butinum* Lugd. 580. 12. *Nic. Leonicensio* interprete. Lugd. 581. 12. Colon. Allobrog. 628. 12. c. Comment. *I. Marinelli* Venet. 583. 16. *I. Opsopaei* Frf. 587. 16. studio *Henr. Visceri* Tubing. 591. 4. interpr. *Guilielm. Plantio* Geneu. 580. 12. 621. 12.
- — interpret. *I. Heurnio* L. B. 601. 12. 607. 16. 609. 4. 609. 12. 623. 12. 638. 12. Hag. Comit. 664. 12. Ien. et Lips. 677. 4. Amstelod. 688. 12. Ien. 690. 8.
- — c. Comment. *P. Offredi* Aurel. Allobr. 606. 12. 607. 12. edente *Tb. Magistro*. Paris. 613. 8. c. annotatt. *I. Manelphi*. Rom. 623. 16. vna cum Prognosticis, et Prorrheticis *I. Heurnii* L. B. 627. 12.
- — ex recognit. *Ad. Vorstii*, L. B. 628. 32. ibid. f. a. 32. ex recens. *Foesii* et *G. Plantii* L. B. 633. 12. *I. E. Schefferi* L. B. 633. 12. Patau. 638. acc. Prognostic. L. III. per *Ger. Denisotum* Paris. 634. 8. c. *Bernard. Langwedelii* Hamb. 639. 12. Lugd. 638. 12. enodata a *T. Knoblochio*. Norimb. 641. 8. Marpurg. 643. 24. *I. Tilemanni*, Marpurg. 650. II. Vol. 12. studio *I. Conr. Dieterici*. Gieß. 656. 4. Vlm. 661. 4. metric. paraphrasi. *Henr. van der Poort*. Vltraiect. 657. 24. 687. Gieß. 660. 16. versibus ab *Ant. Hommerio*. Paris. 660. 8. ex edit. *Nic. Leonicensi* L. 668. 12. stud. *Luc. Veerhoofd*. L. B. 675. 12. ibid. 676. 24. f. a. 32. studio *Iac. Sponii* L. 684. 12. accurrante *Tb. I. ab Almeloëen* Amst. 685. 12. L. B. 732. 16. Argent. 756. 12. Lips. 756. c. Comment. *M. Listeri* Lond. 702. et 703. 12. Tubing. 744. 24. per *Phil Hecquet*. Paris. 724. T. II. 12. c. not. *I. I. Fickii* Ien. 729. 8. ibid. 752. 8. Bas. 748. 8. Glasgou. 748. 18. 749. not. varior. illustr. digessit. *I. Chr. Rieger*, Hag. Comit. 767. T. II. 8.
- — Latine vert. *Tb. Gaza* Venet. 493. 12. Lugd. 505. 8. interprete *Constantino* Venet. 495. fol. c. Galeni commentariis et *N.*

Leonicensi interpret. Ferrar. 509. fol. Paris. 532. f. Patau. 524. 12. 526. 12. 532. Lugd. 581. 12. secund. transl. Th. Gazae et Leonicensi compilati a *I. B. Theodosio* Parmens. Bonon. 522. 8. *Laur. Laurentiano* interprete, Erphurd. 523. 4. Paris. 523. fol. Paris. 526. 8. *I. Agricola* Ingolst. 537. 4. a *Leonard. Fuchsio*. Bas. 544. 4. Paris. 545. 8. hexamet. carmin. descripti ab *Aloisio Luisenio* Venet. 552. 8. interpret. *G. Plantio*. Paris. 555. 12. et Geneu. 595. 12. c. paraphrasi *I. Myricae*. Bas. 556. 8. edent. *Chr. a Vega* 563. 8. paraphrasi metrica *Laurent. Span.* Vratislau. 570. Venet. 571. 8. *Andr. Ellingeri* paraphr. poëtica Frf. 579. 8. c. paraphr. Poëtic. *Reginald. Sturmii* L. 583. 8. edent. *Iunckero* 619. 648. 12. 679. 12. per *Oliuer Popardum* Rochell. 580. 16. paraphras. poëtica *Petr. Bulingeri*, Paris. 587. 12. 658. 8. versibus redditi a *P. Dyonisio*. Veron. 599. ex enarratione poëtica *S. Provancheri*. Paris. 603. 8. ex interpret. *I. Ultraiectini* L. B. 607. Vicent. 610. 24. c. not. *I. Manelphi* Rom. 613. 16. ed. *Franc. Oclerio* Venet. 620. 12. 624. 12. carminice *I. L. Gansii* Vienn. 622. Argent. 624. 12. *I. Pfauzii* versibus heroicis expressi Bas. 624. 12. c. interpret. *I. Butini* Aureliop. 625. 12. *Nic. Fontani* Amst. 633. 12. rythmici *Petr. Berigardi*. Vtin. 645. 8. versu heroico explicati ab *I. Bapt. de Condè*. Bruxell. 647. 12. in Prosa et versu heroico expressi, Colon 669. 12. Rudolphopol. 671. 48. Ingolstadt. 680. 32. *I. D. Globicz*. Norimb. 681. 12. latino carmine redditi a *M. Roseler*. *Lucano*, *Radulph. Wintertono*, et *I. Frero*. Cantabrig. 683. 8. auctore *P. F. Occlerio*. acc. Prognost. L. III. Vienn. 726. 16. Neapoli. 734. 24. c. comment. perpet. lat. et german. durch *Ioh. Timmius*. Brem. u. Leipz. 744. recognit. a *I. Pasta*, Bergom. 750. 12. c. notis varior. Amst. 755. 24.

Gallice redditi:

Aphorismes d' Hippocrate p. *M. I. Breche*, a Lion 581. 12. a Rouen 646. 12. trad. par *I. Vigier*, a Paris. 666. 8. par *Lazare Meis-*

Meyssonier, a Lion. 668. 12. avec les remarques et d' explicat. a Paris. 685. 12. par *du Four* a Paris. 703. traduction faite sur la vers. d' *Hecquet*, a Paris. 725. 12. 727. 12. par Mr. *A. C. Lorry*. a Paris. 759. 12.

Anglice. Lond. 665. 8. | ib. 695. 8. The Aphorisms of Hippocrat. and the Sentences of Celsus by *Cont. Sprengler*. Lond. 708. 8. 735. 8.

Italice.

Aphorismi d' Hippocrate trad. da *Luc. Tilaſteo*. Pauia 552. 8. trad. da *Anſelmo Latioſo*, Viterbo. 627. 8.

Hebraice ſimulque graec. et lat. *Marii Ant. Cajotti*. Rom. 674. 8. De aëre, aquis et locis, Lat. Venet. 497. fol. gr. et lat. *I. Cornario* interprete Baſil. 529. 4. graec. Paris. 536. graec. et lat. ibid. 542. 4. c. Comment *L. Septalii* gr. et lat. Col. A. 590. fol. et Frf. 645. fol. L. B. 658. 12. paraphraſis *Camill. Flauii* Venet. 596. 4. trad. en Franc. par *I. B. Damascene* a Paris 662. 4. Hippocrates upon Air, Water, and Situation &c. by *Francis Clifton* Lond. 734. 8.

Prognoflica, quae fuerunt inuenta in capſa eburnea in ſuo ſepulcro Bonon. 489. 4. et Venet. 497. fol. Graec. et lat. *Laur. Laurentiano* interprete Paris. 532. fol. 543. 8. 557. 8. gr. c. Iureiurand. *Alban. Torini*, Baſ. 536. 8. Le livre des preſaiges trad. p. *P. Verney*. a Lion 542. 8. interpret. G. *Copo* Paris. 543. 8. Lugd. 552. 12. ex edit. *Rabaelaeſi* Lugd. 543. 8. et 545. 8. Paris. 557. 12. gr. Vicent. 611. 16. lat. auſt. *Ch. de Vega*. Lugd. 551. 8. paraphraſ. poëtica *And. Ellingeri* Frf. 579. 8. ſtud. *Th. Mœuffet*. Frf. 588. 8. vna cum Prolegomenis comment. *I. Heurnii*. L. B. 597. 4. 605. 8. lat. Vicent. 611. 24. lat. c. *Fr. Occleri* Venet. 620. 12. Vienn. 726. 8. gr. et lat. *I. Blacvodaeci*, Pariſ. 625. 24. gr. c. Comment. et Not. *B. Hornii* Straleſund. 645. 8. gr. et lat.

lat. collata c. Libris epidemicorum ab *H. Cope* Dublin, 736. 8. Lat. Amst. 755. 16. Basf. 748. 8.

Prorrhetica, r) Lat. 512. Parisf. 4. Bonon. 526. 4. interprete *Caluo* 527. 12. ex versione *Vassaei*. Venet. 537. 16. gr. et lat. Parisf. 557. 8. cura *I. Heurnii* L. B. 597. 4.

De officio Medici gr. et lat. edidit. *G. Matthiae* L. B. 740. 4.

Popularium morborum L. VI. f) gr. et lat. *L. Fuchsi*. Hag. 532. 4. L. I. III. et VI. versi ab *H. Cruserio* Parisf. 534. fol. Venet. 538. 16. Basf. 570. 8. Lib. V. gr. et lat. a *L. Fuchsi* edit. Basf. 537. 4. Lib. I, III. VI. interprete *Vassaeo* Lugd. 550. 12. Parisf. 557. 12. Lib. II. gr. et lat. *A. Foefii*. Basf. 560. 8. Lib. I. et III. gr. et lat. ex. edit. *I. Freindii* Lond. 717. 4. avec les Commens. de Galien a *des Mars*, a Paris. 768. 12.

De victu Acutorum c. Gal. Comment. ex interpret. *I. Guintheri*. Parisf. 529. 8. graec. Parisf. 530. fol. gr. et lat. *I. Vassaei*, Parisf. 531. fol. 543. 8. 551. fol.

De vulneribus capitis, acced. de fistulis et vlceribus cum. Com. *Vid. Vidii*. 544. fol. gr. et lat. c. Comm. *I. Scaligeri* Lutet. 578. 8. comment. *I. B. Cortesii* illustrat. Mess. 632. de playes de tete par *Diffaudeaud* a Rouen. 658. 12.

Supposita.

De arte Lib. lat. *I. Cornarii*, Basf. 543. 4. cur. *I. Gorraei*. Parisf. 542. 4. 584. 4. et 622.

De

r) Liber secundus tantum genuinus habetur.

f) L. I. et III. pro integris habentur, alii non.

De prisca medicina, interpret. *Gorraeo*, Paris. 544. 4. gr. et lat. Paris. 622. et 642. 4. paraphras. lat. donavit *L. A. Portius*, Rom. 681. 12. Ultraieci. 703. 8.

Lex, ex vers. *Andr. Erentii* Lugd. 506. 8. gr. et lat. *Matth. Garbicii* Tubing. 564. 8.

De genitura, lat. vers. *Iodoc. Willichii*. Frf. 542. 8. acc. de natura pueri libellus gr. et lat. *I. Gorraei*, Paris. 545. 4. 572. 8.

De carnibus et partu septimestri Libr. *I. Lalamentii* Geneu. 571. 8.

De natura hominis, graec. Paris. 548. 4. c. Comment. *Blas. Hollerii*, Argent. 558. 8. Bas. 562. 8. ex edit. *I. F. Schroeteri* Geneu. 585. 4. gr. et lat. c. Comment. *I. Heurnii*, L. B. 609. 4. L. B. 627. 8.

De refectione c. Comment. *D. W. Trilleri* Leid. 732. 4.

De humoribus, graec. Paris. 555. 4. gr. et lat. ib. 4. lat. vers. a *I. B. Razario* Venet. 562. 8. Tig. 567. 4.

De humoribus purgandis, et victu acutorum, gr. et lat. a *Petr. Girardetto*, 631. 8. ex recens. et emend. *I. G. Günzii*. Lips. 745. 8.

De flatibus gr. et lat. *I. Cornar*. Bas. 529. 4. Paris. 525. 12.

Coaca praesagia c. Interpret. *Hollerii*, opera *D. Iacotii*, Lugd. 576. fol. vna cum Iureiurando, prognosticis, prorrheticis edidit gr. et lat. *I. Opsopaeus*, Frf. 587. 12. Interpret. *L. Dureto*, Paris. 588. 616. 621. fol. Argent. 633. 8. Lut. Paris. 658. fol. Geneu. 665. fol. L. B. 734. fol. c. praedictionibus alphabet. ord. digesti Paris. 638. 16. gr. et lat. vers. ab *Anut. Foessio* et *I. Ionsonio*, Amst. 660. 8. 662. 12.

De alimento, lat. vers. a *Steph. Gourmelino*, Lut. 572. 8.

De purgantibus, latinis. donat. a *I. P. Crasso* Venet. 536. Bas. 539. 4. ex edit. *I. Carii*, Bas. 544. 4. gr. et lat. c. not. *Morelli*, Paris. 617. 8. latin. Lond. 655. 12.

De insomniis gr. et lat. c. Comment. *I. C. Scaligeri*, Lugd. 538. et 561. fol. Gieff. 610. 8. Amst. 659. 12. gr. et lat. *I. Velfii*, Basf. 543. 4. graece apud *Morellum* Parif. 586. 8. interpret. *Andr. Brentio*, 4. f. l. et a.

De morbis Lib. III. gr. et lat. *Georg. Pylandri* Parif. 540. 4.

De internis affectionibus, c. Praelect. *I. Martini*, Parif. 637. 4.

De Haemorrhoidibus, graec. Basf. 540. 8.

De virginum morbis, c. interpr. et annot. *M. Cordaei* Parif. 574. 8. *I. Bapt. Donatii* Frf. 591. 8. *I. Steph. Bellunenfis*, Venet. 635. 4.

De morbis mulierum L. I. interpret. et explicat. *M. Cordaei*, Parif. 574. et 585. fol.

Epistolae omnes, graec. Venet. 499. 4. ad Demagetum, gr. et lat. stud. *Alardi Amstelred.* Saling. 539. 8. acc. de Infania libellus *I. Cornario* interpret. Frf. 542. 8. Colon. 544. 8. lat. Basf. 554. 12. gr. et lat. *Eilhardi Lubini* Frf. 600. 8. c. epist. alior. Francf. 609. 8. c. not. *Thomasii* lat. Hal. 693. 8. gr. et lat. *Hadr. Relandi.* Vtr. 711. 8. traduites en Langue Franc. par *Tardy*, a Paris, 730. 12.

Hippocratis XXII. Commentar. gr. et lat. stud. *Tb. Zwingeri*, Basf. 579. fol.

Opuscula aphoristica gr. et lat. per *I. R. Zwingerum*, Basf. 748. 8.

Hippocratis Chirurgia gr. et lat. *Stephan. Marrinaldi*, Parif. 619. 8. Chirurgia, Italice scripta per *Bernh. Genga* in sermone Hispan. transl. per *Andr. Garc. Vazquez* en Madrid. 744. 4.

Haec sunt, quae de *Hippocratis* scriptorum editionibus, colligimus. Praestat nunc eos, quibus ducibus in colligendis editionibus vsi sumus, laudare: quorum praecipui sunt, *I. A. van der Lin-*

Linden, r) I. A. Fabricius, v) A. Hallerus w). Quamquam vero tantorum virorum auxiliis instructi opus aggressi sumus, tamen multa manca et mutila in eo reprehendi posse, non negamus. Cuius autem rei nullae aliae sunt causae, nisi ingenii nostri exiguae vires. Semper itaque, iuvenilem laborem esse, ut meminerint, L. B. est, quod rogatus. Quodsi nobis contigisset, ut in opusculo nostro edendo dissertatione Cl. Viri *Nic. Wasse x)* uti potuissemus, fortasse plura eaque certiora de Magni *Hippocratis* scriptis dixissemus; quum vero id fieri non posset, in aliud tempus differamus. Reliquum est, ut doctissimis doctoribus gratum animum pro tantis in nos beneficiis testemur, Deumque optimum maximum obsecremus, ut illustres huius inclyti Gymnasii academici Curatores doctoresque diu incolumes florentesque esse iubeat.

r) *Linden*, renouatus a G. A. *Mercklino* Norimb. 686. 4. vitis haud liber.

v) *Biblioth. Graec.* T. I. Hamb. 708. 4.

w) *Boerhav.* Meth. St. med. cura *Halleri*. Amst. 751. *Halleri Bibliotheca chirurgica* T. I. 774. Bas. 4. *Ejusd.* *Bibliotheca Medicinae practicae* T. I. Bas. 776. 4.

x) *Diff. de variis operum Hippocratis editionibus* Lond. 722. 4.

Aphorismi.

- I. Ars medica, quamvis multos habuerit, habeatque etiam nunc obrectatores, longe nobilissima est.
 - II. Quam diu homines erunt, opinionum humanarum erit diuersitas.
 - III. Ex illa tamen opinionum diuersitate quam plurimum boni nasci videtur.
 - IV. Cicero, qui res suas a Luceio voluit celebrari atque ornari, inanis gloriae iusto cupidior non fuit.
 - V. Errant, qui putant Methodum mathematicam ubique esse adhibendam.
 - VI. Absurdum illud, vulgo quod dici solet: de mortuis non nisi bene.
-

* * * * *

Quum primum *Te* nosse coepi, *Nobilissime Fischer*; quum e domestica disciplina sane egregia in haec nostra Musarum castra translatus esses, ingenii *Tui* alacritas coniuncta cum amabili morum suauitate atque summa industria, ita me quidem cepit, ut de *Te* optima quaevis sperarem, et praedicerem, talem *Te* fore, qualem vellet et optaret Illustris patris cura atque diligentia in *Te* educando singularis; quam spem atque expectationem me non fefellisse mirum in modum laetor; et quum cum me esse volueris, quo duce atque comite cathedram escenderes, ut prius, quam ex hac litterarum sede discederes, gratum testatus animum, collectas ingenii opes explicares; primus *Tibi* gratulor hunc diligentiae fructum, hunc libellum vere *Tuum*, quem integrum *Tibi* reddo atque illibatum; siquidem in eo etiam si vel mutare quid voluissem vel emendare; his temporum angustiis circumscriptus in hac negotiorum etsi non magnitudine, tamen multitudine, non potui: nolui autem plures ob causas, primum ne *Tuas Tibi* laudes eripere viderer; deinde ut exteri quoque scirent, quo usque progrediantur Casimirianorum meliorum ingenia in optimarum artium studiis, quos fallere religio mihi fuerit; denique ea scripsisti, quae pluribus grata fuerint et non inutilia. Jacta sunt rei pulcherrimae fundamenta, quibus deinde inaedificentur maiora.

Quid reliquum est? quid? nisi ut *Te* rogem, qualem *Te* adhuc optimo cuique probasti, talis porro esse velis, et quam *Tui* concitasti spem atque expectationem, eam tuearis atque sustineas; quin, si fieri possit, superes? Habes magnum exemplum domi, quod intuearis, de quo dies noctesque cogites; talem patrem; tot laudibus illustrem, tantis in tot homines meritis conspicuum; cuius *Tu* praeceptis formatus, doctrina imbutus es; huius vestigiis insistes, cuius in laetitiam natus es. Ego vero *Te* hortor atque moneo, quem sponte praeclaro quodam ad virtutem impetu ferri cognoui? Itaque finem facio scribendi Deum precatus immortalem, ut *Te* suo numine tegat, et *Tuis* laboribus optatos respondere iubeat eventus. Mihi autem quamuis molestum fuerit diuelli abs *Te*, cuius ego amore, difficile dictu, quantopere delester; idem tamen gaudeo reputans cum animo meo, *Te*, mei non immemorem, ea omnia esse consecuturum, quae *Tibi* aliquando magno honori, patriae *Tuae*, cui omni modo prodesse quis bonus non iudicet pulcherrimum? atque ciuibus salutis sint. Scripsi Coburgi a. d. XXV. Sept. MDCCCLXXVII.

I. C. Briegleb.